

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1626**

§. 1.

<urn:nbn:de:hbz:466:1-45802>

bene facit sed qui non iungit melius facit. *Mulier alligata est legi, quanto tempore vir eius virum, quod si dormierit vir eius, liberata est; cui vult m. bat, tantum in Dominu.* Beator autem erit si sic permanferit secundum meum consilium: puto autem quod & ego spiritum Dei habeam. In quibus verbis duo Sanctus Apostolus inserit, quae illa reddunt lucidiora & amabiliora. • Alterum est, quod (ut Sanctus Hieronymus aduerit) cum annuit, ut nubere possit: non addit, se Spiritum Dei habere; sed id hominis prudentiae relinquit: quando autem ad continentiam exhortatur: alt consilium illud non ab humano spiritu, sed a diuino procedere: ut tanquam coeleste accipiatur & estimetur. ut autem intelligeremus, eum non solum verbis continentiam laudare & extollere; sed se quoque exemplo præcedere, accipientem sibi ipsi consilium, quod dabant alijs: manifestat, se, propterea quo illud fuisse etiamplexus, magnam à Deo consequuum misericordiam. Sed maiori adhuc spiritus seruore doctrinam aggrexit Virginitatis dicens: b. volo, omnes homines esse sicut me ipsum, perpetuò scilicet castos: & vitam omnes meam imitantur continentiam: ut ego ipsius Christi continentiam imitor. Sed o Apostole Sancte: si omnes homines casti essent, sicut tu es castus: quomodo mundus conseruaretur? Nam absque matrimonio non conseruaretur licet, sed spiritus inebriatus Christianæ perfectionis amore, non tam respicit inferioris mundi huius conseruationem, quam superioris augmentum: & pluris facit centum personas perfectas, quam mille millium imperfectarum successionem & amplificationem.

PRAE CIPUE quod propagatio humani generis non cessabit propterea quod laudetur, adeoque serio conseruetur virginitas. Nam (ut apertissime Sanctus Hieronymus Iouiniano heretico respondit) difficilis res est virginitas; & ideo rara, quia difficilis: quare pauci sunt, qui animum habeant ad illam amplectendam. Est enim lilium inter spinas: a quibus ne pungantur, ipsum lumen relinquent. Lilium est super epistyllia sue d. capitella columnarum templi: & pauci sunt, qui animum habeant ad concendendum, ut eius pulchritudine fruantur. Spectat quoque ad prouidentiam diuinam, hominum propensiones & vocaciones ad omnes Ecclesiæ status distribuete; & ad hanc nominatiuam: nam sine eius speciali vocatione nemo poterit illum amplecti, ut postea videbimus.

§. I.

Hoc Iacto fundamento, auctuit Apostolus Virginitatis & Continentiae supra Matrimonium præstantiam & excellentiam: idque tribus efficacibus & pulcherrimis rationibus, quas S. Thomas dedit, & quarum haec est summa. Quod ille status sit excellentior, qui magis est expeditus, inquit ad plus amandum, & maiori cum seruore seruientem.

Consilium
diuum est
seruare con-
tinentiam.

b. 1. Cor. 7. 7

Virginitas
rara quia
difficilis est.
c. Cap. 2. 1.
d. 3. Re. 7. 16

Status Vir-
ginitatis &
continentie
melior ma-
trimonio.
a. Cor. 7. 32.
S. Thos. ibi.
Lett. 7. 6

dum

2. 2. q. 152.

4.

I.
In virginis-
tate melius
seruitur
Deo.

a 1. Co. 7. 32

b 1. Pet. 5. 7.

1b. & 2. 2. q.

125. art. 1.

Felix est fu-
giens uxo-
rem.

33

33

2.
Continen-
tia facit ho-
minem san-
ctiorum.

c Mat. 25. 4.

Ser. in illud:
cū consum-
masset Iesu
hos sermo

dum Creatori nostro; qui finis est, in quem omnes conditi fuimus: bnis autem deber esse mediorum regula: quemadmodum illud medicamentum censeretur melius, quod ad sanitatem obtinendam, ad quam dirigitur magis confert. Hinc igitur *prima ratiō* oritur: nam quies & tranquillitas in puro Dei amore, & in robus omnibus ad obsequium ipsius pertinentibus merito preferri debet anxietati & solitudini circa res huius mundi. Cum igitur continentium status sit ex se quietus & tranquillus, diuinoque servitio totus dedicatus: preferri merito debet statu coniugatorum, qui ex se quietus & tumultarius, ac in varias curas & sollicitudines dimisus est, a *lolo*, inquit, *vor sine sollicitudine esse*. Qui sine uxore est, solitus est que Domini suum quomodo placeat Deo. Huic soli rei attendit, suasque intentiones ac delicia in ea dirigit: nechaber impedimenta coniugii: qui solliciti sunt, quae sunt mundi, quo modo sibi inuicem placeant. Et quoniam tam viris quam viribus difficile fatis fit: haec cogitatio & sollicitudo valde grauis est & cum tamen studium & sollicitudo placendi Deo, quieta sit, & iucunda, bernes enim alias cogitationes, curas & sollicitudines proicit in ipsum Deum, quae earum curam in te recipit: est enim eius prouidentia valde attenta in bonum, & utilitatem eius, qui de ipsis seruitio est solitus. Felix, ait Sandus Thomas, cuius votum est: uxorem fugere; Ominus sollicitudo est, Dominus seruire; cuius intentio est, Deo placere. Nam in hac ipsa vita incipiet quae frui, quam in altera aeternum est habiturus. Cumque sit gloriolum, diutius renunciare, ut soli DEO vacetur: gloriatus multo erit matrimonij & luptatibus renunciare, ut quis totū se tradat ac mancipet aeternis bonis conquitendis. Hinc *secunda* deducitur Apostoli ratio: ille enim status excellenter est censendus, qui ad altiores sanctitatis gradus hominem extollit: hoc autem facit continentia. Nam mulier, inquit, innupta & virgo cogitat, quae Domini sunt, ut sit sancta a corpore & spiritu. Nam huiusmodi status quietus, & huius mundi occupationibus expeditus, eam impellit, ut meditationibus rerum coelestium cogitationibus sese dedat; & cogitet, quomodo placeat Domino, quae in sponsu accepit. Cōuertit enim orationem illā, quā habuisset, terrena sposo placendi sollicitudinem, in ea, qua studet placere coelesti, ut ita sit sancta corpore & spiritu: in operibus scilicet corporalibus, actibus vitae; & in spiritibus, cōteplatiu: sancta in illis virtutibus, quae corpus contra vitia carnalia & quae spiritu contra spiritualia armant & ornant: sancta in Virginitate, & incorruptibilitate carnis; & multo amplius spiritus, tanquam cōvirgo prudens habens lampadem suam, & con lolum integrum & mundum exteriorū; sed intus etiam oleo charitatis plenam, quo ardet, accenso igne diuini amoris; & splendet lumine vitae exemplaris: Deniq; ut sit lancta. Deoque consecrata in omnibus, quae habet, siue in corpore, siue in anima, tanquam vera sponsa: not

iam sua, sed tota diuini sui sponsi. Mulier nupta (ait Sanctus Gregorius Nazianzenus) est Christi ex parte : at virgo tota Christi fit. Illa non se totam alligat mundo : haec autem nullo modo se ei accommodat. Quod est pars quedam in nupta : est totum in Virgine. Quae igitur Angelorum vitam elegisti, & in eorum choris connumeraris: ita puritatem ferua, ut nunquam descendas ad vitam carnis. Non existimes: (ait Sanctus Hieronymus) partum esse Virginis amplitudinem & excellentiam, quod dicatur de illa, quod cogitet que Dei sunt: ut sit sancta corpore & spiritu: nam et si nullam aliam mercedem haberet, sufficeret ei haec sola prælatio, cogitare quae Dominum: huius fructus est sanctitas carnis & spiritus. Nam Virginitas illa est hostia valde grata Christo: cum neque cogitatio spiritum, nec luxuria carnem inficit, aut maculat.

SED ne hoc videatur onus intolerabile, additidem Apostolus tertiam rationem, dicens: porrò hoc ad utilitatem vestram dico: non, ut laqueum vobis iniciam; sed à id, quod honestum est, & quod facultatem præbeat sine impedimento Dominum obsecrandi. quasi distingui illis dixerit, quod vos ad virginitatem & continentiam exhorter, non id facio, ut vos illaqueare aut affligere velim: sed quod id sit animæ vestrae magis viile; & à laqueis, & lapsibus magis expeditum; magis honestum; & sanctum, ac ab occupationibus liberum. ut sic possitis amplius orare & familiarius cum Deo agere. Nam (vt ait Sanctus Augustinus) extinximus hostis, non tibi poterit nocere, & cato mortificata, non turbat animam; & quamvis matrimonium honestum sit, & sanctum: adeò tamen Virginitas illud excellit, ut Apostolus per excellentiam, honestam appellat & sanctam. Ac propterea Ecclesiasticus dixit: *d omnis ponderatio non est digna continentis anima*: quia plura promeretur, quam pro dignitate de illa dici possint. *e O quam pulchra est*, ait Sapiens, *casta generatio cum claritate virtutis: immortalis enim est memoria illius: quoniam & apud Deum nota est & apud homines. f felix est incoquinita, qua nesciuit thorum in delicto: habebit fructum in repetitione animarum sanctorum. quando scilicet Deus illas visitauerit: & spacio* siue continens, qui non cogitauit aduersus Deum nequissima: *dabitur enim illi filii dei donum eleclum, & sors in templo Vei acceptissima.*

INTER alia tamen dona, quæ Deus illi daturus est: illud est excellens valde, ac gloriosum, quod Apostolus vocat: *g facultatem sine impedimento Dominum obsecrandi*. Quid autem excellentius ac splendidius esse potest, quam aditum habere ad cœlestem Regem absque ullo impedimento? quod si Oratio mater est omnium bonorum, & omnium gratiarum fons; & quæ te ipsa omnes imperat virtutes: quanta erit illa virtus, cui facultas illa promittitur, *sine impedimento Dominum obsecrandi?* ò felix continentia perfecta, quæ orationis impedimenta mortificat, ac repellit! ò beata Virginitas,

Tom. 3.

I

qua

Virgo tota
Christi est,
mulier ex
parte.

L. 1. aduers
iominantur.

3.

Anima u
tilis est ca
stitia.

Refert S.
Th. ibid.

d Eccl. 26, 20.

e Sap. 9, 1.

f Sap. 3, 13.

g 1. Co. 7, 35

Aditus ad
Regem ce
lestem da
tur castis.

h R. 8. 26.

quæ aditum patefacit ad agendum familiaritet cum Deo! Sed quid in
rum, quod hoc præstet continentia, quæ animam ipsam (ut paulo infra
videbimus) ad sponsa Dei eleuat dignitatem? cui propterea nulla est occlo-
sa porta, quandocunque velit cum suo sponso conuerari; & eum h. S. I. S.
sanctus existat in omnibus iustis, qui sunt eius templum, excitans illos ado-
randum clamoribus & gemitibus mensurabilibus: potiori iure erit in Virg-
nibus & continentibus, quæ se in viuum eius templum consecravit:
lisque orationis donum inspirabit, qua castitatis suæ ornamentum imp-
trent, & protectionem: cum enim eaedē grauiter oppugnetur: non poter-
abique orationis armis protegi, ac defendi.

§. 2.

PREDICTAS continentia excellentias ultra modum extulit Isaías Pro-
pheta ad consolationem continentium, quos vocat Eunuchos, obes-
defectus, quos pati videntur: eò quod nuptijs renuncauerint. Qui defec-
tus, ut plurimum sunt t. c. S. Solitudo scilicet: eò quod societate viri aut vi-
oris careant, qui subsidio & auxilio ipsis sint in aduersis; sterilitas, eò quod
prolibus caret, quæ ipsis exhilarant, & in quibus ipsorum memoria per-
maneat: ex qua sequitur tertius, quod scilicet familia successio finiatur;
nomen, quod in terra habere poterant, p. c. reat. Sed quid Deus dicit per
Prophetam. a ne dicat Eunuchus: ecce ego lignum aridum. quia haec dicit Di-
minus Eunuchus: qui custodierint Sabbatham mea, & elegent quæ ego volui, &
nuerint fædus meū: dabo eis in domo mea, & in muris meis locum, & nomen meu-
a filius & filiabus; nomen sempiternum dabo eu, quod non peribit. Hoc enim de-
re voluit: noli tristari anima, quæ perpetuam colis castitatem, quasi fructu
in mundo maneras tanquam arbor arida, & absque ullo fructu. Si enim tu
Castitati custodiā addideris legis meæ, & reliquas virtutes: ego te faciam
arborem viridem, ad aquarum fluentia plantatam, feresque fructus dulci-
res, magis que glotiosos, quam si filioram multitudinem haberes na-
collocabo te intra domum meam: ubi nunquam tibi incunda mea societas
desit; & intra muros Ecclesiæ meæ militantes ac triumphantis loco dabo
eminenterem, quam conjugatis, qui fructum profert multorum filio-
rum; & nomen, famamque valde gloriosam, quæ non finietur tempore, sicut
illa finitur, quæ per matrimoniū & proles obtinetur: er. enim nomen
ternum, quo in celo meo semper frueris.

Hoc genus Continentium (air Sanctus Hieronymus) videtur sterile
sed re ipsa non sterile, sed valde fœcundum est: expugnat enim regnum co-
lorum illudque violenter rapit: hoc festa semper custodit, nunquam at-
tendens ad carnalium nuptiarum opera. Idem eligit quod Deus vult; plus
præstans, quam inbeat. Nam etiam consilia amplectitur. idem custodi-

2. Isa. 56. 3.

Deus pro-
mittit Ca-
stis eminen-
tiorem lo-
cum in celo
quam con-
tingat.

S. Greg. 3. p.
Past. admo-
nit. 29.

in Isa. 56. &
Epist. ad
Philemon
Casti calun-
violenter
rapiunt.